

Valg av type biobrensel og kvalitet gir store utslag å økonomien og driften av varmesentraler – erfaringer fra noen anlegg
11. mars 2011

Ole Helmer Bjørlien
Prosjektleder

Biobrensel og kvalitet

- Erfaringer fra småskala og storskala bioenergianlegg
- Sett fra de som drifter anleggene
- Aktuelle typer brensel som drøftes:
  - Rå og tørr skogsflis
  - Industriflis, kutterflis og høvelspon
  - GROT
  - Bark

Kvalitetskriterier

- Fuktighet, herunder snø, is og tele
- Brennverdi (treslag, kvistmengde, råte)
- Mekaniske egenskaper (konsistens, stikker, greiner, andel finstoff)
- Kjemisk sammensetning
- Bulkdensitet
- Askeegenskaper

Hva påvirker kvalitet og økonomi

- Skogsdrift
  - Forhåndsrydding, unngå stein og jord
  - Rankelegging av kvist og topp
  - Sortering
  - Lagring mest mulig åpent for vær og vind, og med gode laste/flisingsforhold
- Transport
  - Forsiktighet ved lasting
  - God komprimering av lass
  - Kort, men effektiv transport

Hva påvirker kvalitet og økonomi

Flising

- Rundvirke i hovedsak på terminal
- GROT i hovedsak i skog eller bunting og terminal
- I skog, ta hensyn til grus og stein, helst fint vær, rasjonelt transportmønster
- På terminal, også her oppnå tørrest mulig virke

Hva påvirker kvalitet og økonomi

- Bygg anlegg tilpasset det råstoff som er til rådighet, men sørg for å behandle råstoffet på en optimal måte.
- GROT kan ha svært ulik kvalitet. Her er det viktig med gode avtaler og at partene har tillit til hverandre slik at råstoffet blir best mulig.

GROT

Faktorer som påvirker kvalitet

- Treslag
- Størrelse på trær
- Råtemengde
- Driftsopplegg
- Velteplass
- Overdekking
- Vær under håndtering
- Kvist og barnåler

Skogsflis

- Best mulig resultat – full kontroll over råstoffet fra stubbe til flissilo
- Hogst av virket på gunstig tidspunkt, forsommertørke
- Optimal lagerplass med grove underlag
- Unngå sopp, varmgang og tele
- Unngå jord og metall

Tørretet svært viktig for økonomien

	Rått virke	Lagret virke	Tørt virke
■ Fuktighet	50%	36%	25%
■ Brennv, kwh/lm ³	665	709	750
■ Mengde pr døgn, lm ³	28	26	22
■ Vekt pr døgn, tonn	9	6	5
■ Årsbehov, lm ³	3600	3375	2700
■ Årsbehov, tonn	1260	757	630

Detaljer som kan skape problemer

- Selv ideell GROT kan ødelegges ved høsting i sludd og striregn
- Detaljer kan være viktig. Virke som inneholder mye finstoff kan trenge inn i åpninger og skape brekkasje.
- For liten flissilo vil medføre hyppigere transport og en blir bundet i helger og høytider.
- Lang transport med store biler kan skape utfordringer med mellomagring.

Kontroll av råstoff

- Større anlegg har ofte kontroll av hvert enkelt lass inn, ressurskrevende
- Mindre anlegg har stikkprøvekontroll
- Små anlegg med tømmer inn. Transportør måler volum og partene blir enige om kvalitet.
- Returte må være fritt for maling, impregnering og andre fremmedstoffer

Kvalitet viktig for økonomien

- Driftsstans i 1 time 50 gg pr år utgjør ca kr 20.000,-, neppe tapt leveranse
- Driftsstans p.g.a. metall/stein/is utgjør ca
- Kr 3.000,- i arbeid pluss tapt leveranse.
- I tillegg kommer deler som skal skiftes og arbeid med dette.
- Unngå for tørt virke og pellets/korn i flisfyringsanlegg, fører til brekkasje

Takk for oppmerksomheten!

